A japán—amerikai tárgyalások

Washington, november 6. A Német TI jelenti: *Kurusu*, a japán kormány külön megbízottja, *november 17-én érkezik Washingtonba*. Ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy *Kurusu felesége amerikai nő*. A berlini hármasegyezményhez való csatlakozás okmányát annakidején Kurusu írta alá. Kurusu elutazása óta a japán sajtó *mérsékelt hangnemben* foglalkozik Amerikával.

Illetékes washingtoni helyen Kurusu utazásával kapcsolatban kijelentik, hogy ha Japán nem mérsékli politikáját, a külön megbízott fogadása hűvös lesz. Az amerikai kormánynak ugyanis *nincs szándékában eltérni jelenlegi álláspontjától*, kitartanak amellett, hogy *nagyobb békülékenységet kívánnak és Kínából a csapatok visszavonását*. Ragaszkodnak ahhoz, hogy Japán a prosperitás programját *békés úton vigye keresztül*. (MTI)

Irán elvben elfogadta az angol—szovjet szövetségi szerződést

Newyork, november 6. Az *Associated Press* teheráni jelentése szerint az iráni kormány állítólag *elvben elfogadta* az Angliával és a Szovjetunióval kötendő szövetségi szerződést, azonban arra kérte a szövetségeseket, hogy *korlátozzák Irán katonai kötelezettségeit* és tisztázzák a szövetségből eredő gazdasági előnyöket. (MTI)

Ujabb 150.000 pengő az árvizkárok helyreállitására

További 200.000 pengő kiutalását várják — Folyamatban vannak a nagyszabásu árvizvédelmi intézkedések

(A Délmagyarország munkatársától) A városházán most már *napról-napra megismétlődnek a multesztendei küldöttségjárások, amelyek az árvízprobléma mielőbbi megoldását kérik*. A helyzet — ha sok tekintetben javult is tavaly óta — mégis kellemetlen kezd lenni egyrészt a Tisza magas vízállása miatt, másrészt pedig azért, mert *a szünetnélküli esőzés ismét teleitatja a talajt vízzel*. A szegedkörnyéki tanyavilágban ismét *feltört a talajvíz* földalatti szintje újra elérte a föld felszinét és így a föld megint nem tudja elnyelni a túlságosan bő csapadékot. Ez az állapot tökéletes mása a mult esztendeinek s ezért a város már most megtesz minden szükséges intézkedést, hogy a múlthoz hasonló vadvízpusztítások ne fordulhassanak elő a jövő év tavaszán. Szokatlan időben: tél kezdete előtt tartanak most árvizi értekezletet a jövő hét derekán. *A legritkább esetben fordult elő, hogy ebben az időszakban árvizi gondok üssék fel fejüket.*

A feltörő vadvíz újabb pusztítását a Bobolics-telepi lakosság küldöttsége mondotta el a polgármesternek csütörtökön délelőtt. A küldöttség előadta, hogy *a szőregi országút és a vasút között elterülő telep házait elérte a vadvíz*. A felszínre tört víz mindenütt *belepte a házak alját, megrepesztették a falakat*, úgy, hogy attól lehet tartani, hogy megismétlődnek a tavaszi házösszeomlások. *Eddig négy ház dőlt össze a Bobolics-telepen*, de számolni kell további nyolc-kilenc ház összedőlésével. A kerteket mindenütt benőtte a vízinövények légiója: a sás, a nád és a mocsári növények sok más válfaja tette dzsungellé a házak kertjeit, ahol máskor gyümölcsösök, veteményeskertek álltak.

— Csak hárman tudtunk bejönni — mondották a küldöttség tagjai —, mert a többiek a házak mellett hevenyészett csatornákat ásnak az iszapos talajban, vagy földet hánynak a falak tövébe, hogy ezekkel a néhány napig tartó alacsony gátakkal óvják amennyire lehet az épületek fundamentumát. Igy sem lehetett azonban elkerülni, hogy a legtöbb háznak meg ne repedezzen a fala. A veszély egyre nő, mert az idő sem kedvez a védelmi munkálatoknak. Tekintettel arra, hogy csatornát ásni most csaknem lehetetlenség: azt kérte a küldöttség, hogy *a polgármester azonnal rendelje el a víz szivattyúzását*.

A Bobolics-telephez hasonló állapot uralkodik a város környékének igen sok más helyén is, többek között a tanyavilágban. Mint ahogy Kovács József, a Közjóléti Szövetkezet vezetője mondotta nekünk: *újabb bejelentések történtek házösszeomlásokról, megrongálódásokról*, újabb építőanyag- és segélyigénylések futottak be a Szövetkezethez, illetőleg a Nép- és Családvédelmi Alap vezetőségéhez. A mult évben összeomlott házak felépítése és renoválása most már gyors ütemben folyik: a legfontosabb, egyben azonban a legnehezebb feladat a téglaszükséglet biztosítása. Ezt a kérdést már *csaknem teljes mértékben megoldották*. Hátra volt még azonban azoknak a problémáknak rendezése, amelyek csak pénzbeli segítséggel oldhatók meg. A Nép- és Családvédelmi Alapból a város 750.000 pengőt kapott az árvízkárosultak megsegélyezésére. Ezt az összeget teljesen felemészti a multévi igénylések kielégítése, úgy, hogy a városnak újabb segítségről kellett gondoskodnia. Az erre vonatkozó kérelem és felterjesztés ügyében csütörtökön tárgyalt a Szegedre érkezett dr. *Velkó* László szociális felügyelő *Pálfy* József polgármesterrel s bejelentette, hogy *150.000 pengőt hozott magával, amelyet a kormány az alapból Szeged számára újólag kiutalt*. Ugyanakkor azt is kilátásba helyezte a kormány, hogy *további 200.000 pengőt* bocsát a szegedi vízkárosultak támogatására. Ezzel az összeggel *egymillión felüli összeggel* rendelkezik a város: pontosan *1.100.000 pengővel*. Az újabb kiutalás lehetővé teszi, hogy az újabb árvízkárosultak most bejelentett igényléseit is kielégítsék és minél előbb hozzásegítsék ahhoz, hogy egyrészt házaikat rendbehozza, másrészt pedig biztosíthassa a földmunkák elvégzésének lehetőségét. A nagyszabású árvízvédelmi szervek még az idő ellen harcba szállnak, hogy elhárítsák a szegedi tanyavilágról a mult évi veszedelmet.

Szeged sz. kir. város polgármesterétől.
60.509—1941. I. sz.

Hirdetmény

A m. kir. Földmivelésügyi Miniszter ur 262.983—1941. IV. sz. rendelete szerint a Központi Lótörzskönyvező Bizottság a kancák törzskönyvezését Szeged város területén az alábbi napokon fogja megtartani:

1. 1941 november hó 19-én délelőtt 9 órakor Szeged-Alsóközponton a ménállomás előtt.
2. 1941 november hó 20-án délelőtt 9 órakor Szegeden a köztisztasági telepen.
3. 1941 november hó 21-én délelőtt 9 órakor Szeged-Felsőközponton a ménállomás előtt.

Felhivom az érdekelt gazdaközönséget, hogy a tulajdonukat képező és törzskönyvezésre alkalmasnak vélt kancáikat a fent napokon a központi lótörzskönyvező bizottság elé vezessék fel.

Szeged, 1941 november 5.

Dr. Röth Dezső tanácsnok.

A szegedi Vöröskereszt vezetőinek kitüntetése

Budapest, november 6. A MTI jelenti: A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére a Felvidék, Kárpátalja és Erdély egyrészének visszacsatolása, utóbb pedig a Délvidék egyrészének felszabaditása alkalmával elrendelt részleges mozgósitások során a Magyar Vöröskereszt és honvéd egészségügyi szolgálat érdekében kifejtett önfeláldozó, hazafias müködésük által szerzett érdemeikért dr. Csikós Nagy Józsefnének, a Vöröskereszt önkéntes főápolónőjének, a szegedi Vöröskereszt választmánya női társelnökének, Kiss Károly tanfelügyelőnek, a szegedi Vöröskereszt választmányának volt ügyvezető-titkárának, dr. Szlávik Péter egészségügyi tanácsosnak, a szegedi Vöröskereszt választmánya ügyvezető-orvosának, dr. Ferenczy Béla csanádmegyei alispánnak, özvegy Margonyi Gyulánénak, az orosházi Vöröskereszt fiók női társelnökének, Hézer Béla bankigazgatónak, dr. Thury György főorvos, tótkomlósi Vöröskereszt fiókegylet vezető orvosnak a Magyar Vöröskereszt érdemérmét adományozta.

Ujra szabályozták a kávé és a tea árát

Budapest, november 6. Az árellenőrzés országos kormánybiztosa ujra szabályozta a kávé és a tea eladásánál felszámitható legmagasabb bruttó haszonkulcsot. A rendelet értelmében a fogyasztói ár pörkölt kávénál kilogramonkint 54 pengőnél, a teánál pedig 110 pengőnél a kormánybiztos hozzájárulása nélkül magasabb nem lehet. A fogyasztói árak mindenkor nettó sulyban, csomagoló anyag nélkül kimérve értendők. (MTI)

RENDELET A TÉGLA ÁRÁRÓL

Budapest, november 6. Az árellenőrzés országos kormánybiztosa megállapitotta a tégla, a tetőfedő cserép és a tetőfedő pala gyártmányok legmagasabb kereskedői árát. A rendelet a Budapesti Közlöny pénteki számában jelenik meg. (MTI)

A kémiai kutatás az emberi jólét szolgálatában

(A Délmagyarország munkatársától) Időszerű és rendkivül érdekes előadás hangzott el csütörtökön az egyetem aulájában. Az Egyetembarátok Egyesületének ismeretterjesztő előadássorozatában dr. Bruckner Győző egyetemi tanár »A kémiai kutatás az emberi jólét szolgálatában« cim alatt tartotta meg előadását. A zsufolt terem érdeklődő közönsége előtt dr. Balogh Anyos tankerületi főigazgató vezette be az előadást, kidomboritva, hogy ma, az anyagellátás legproblématikusabb idején minden népet és nemzetet elsőrendüen érdekelnek azok a kérdések, amelyeket dr. Bruckner professzor előadásában tárgyal. Majd ismertette az előadó eddigi munkásságát.

Dr. Bruckner Győző a szerves vegytan professzora azzal kezdte nagy figyelemmel kisért előadását, hogy az ember tulajdonképpen akkor lett igazán emberré, gondolkodó lénnyé, amikor először sikerült a természet erőit céltudatosan szolgálatba állitani. Amikor az ember a természet szolgáltatta anyagot mesterséges behatással anyagi tulajdonságaiban meg tudta változtatni, vagyis uj, céljainak megfelelőbb tulajdonságu anyaggá tudta átalakitani, akkor született meg az első kémiai művelet. Annak ellenére, hogy az ember ilyen kémiai müveleteket már az ősrégi időkben is végzett, az anyagi átalakulások törvényeit kutató tudomány, a kémia a legfiatalabb tudományok közé tartozik.

Az előadó ezután ismertette a kémia tudományának történetét, az atom és molekula-elmélet kialakulásától, Boyle korpuszkurális elméletétől, a mai, szinte át sem tekinthető eredményekig. Néhány igen érdekes adattal világitotta meg a kémia mai jelentőségét: a kémiai ipar által szolgáltatott növényvédelmi szerek ma világviszonylatban évenkint többmilliárd pengőnyi növénykárt védenek ki. A kémiai ipar évi produktumainak értéke 1938-ban már éppen háromszor annyi értéket képviselt, mint földünk egyévi buzatermése! Az atomelmélet alapján tárgyalta ezután a szerves kémia modern kutatási területének két ágát: a mesterséges benzin és a mesterséges kaucsuk problémáját. A nagysikerű előadást dr. Balogh Anyos köszönte meg, a közönség pedig tapsokkal honorálta.